

Начальная ступень обучения водителя			
Курс теории		Курс учебного вождения	
1 модуль			
Номер и название темы	Мин. кол. часов теории	Номер и название темы	Мин. кол. часов вождения
1.1 Обзор организации и целей учебной работы	1	1. Рабочее место водителя и средства безопасности (S 1.1)	1
1.2 Руководство к самостоятельной работе	0.5	2. Навыки управления транспортным средством (S 1.2)	1
1.3 Движение как система	4	3. Занятия по индивидуальной программе в рамках 1 модуля (S 1.2)	
1.4 Взаимодействие с другими участниками дорожного движения.	0.5	4. Проверка навыков вождения после 1 модуля (S 1.2)	1
1.5 Принципы безопасного движения	1		
1.6 Безопасность транспортного средства	1		
1.7 Человек в роли водителя	2		
1.8 Контрольная работа	1		
Всего в 1 модуле:	11	Всего в 1 модуле:	3
Курс тёмного времени суток в начальной ступени обучения водителя			
РТ Управление транспортным средством в тёмное время суток	1		
2 модуль			
2.1 Начало движение и расположение транспортного средства во время движения	2	5. Езда по дорогам с малой плотностью движения (S 2.1)	1
2.2 Очередность движения	3	6. Проезд нерегулируемых перекрёстков (S 2.1)	1
2.3 Особенности движения по дорогам за пределами населённого пункта, на автомагистрали и в туннеле	1.5	7. Проезд несложных регулируемых перекрёстков и ж/д переездов (S 2.1)	1
2.4 Остановка транспортного средства и завершение движения	1.5	8. Остановка и парковка (S 2.1)	1
2.5 Действия водителя при ДТП	2	9. Проезд сложных регулируемых перекрёстков (S 2.2)	1
		10. Использование спецполос (S 2.2)	1
		11. Движение по дороге, имеющей трамвайные пути (S 2.2)	1
		12. Езда по дорогам с большой плотностью движения (S 2.2)	1
		13. Проезд перекрёстков с круговым движением (S 2.2)	2
		14. Движение по шоссе (S 2.2)	2
		15. Занятия по индивидуальной	

		программе в рамках 2 модуля (S 2.2)	
2.6 Контрольная	1	16. Проверка навыков вождения после 2 модуля (S 2.2)	1
Всего во 2 модуле:	11	Всего во 2 модуле:	13
Курс тёмного времени суток в начальной ступени обучения водителя			
		23. (PS) Управление транспортным средством в тёмное время суток	1
3 модуль			
3.1 Обгон, опережение и встречный разезд	1	17. Обгон, опережение и встречный разезд (S 3.1)	2
3.2 Планирование движения в целях избежание риска	1	18. Движение по спланированному маршруту (S 3.2)	1
3.3 Экологичное использование автомобиля	1	19. Экологичный стиль управления автомобилем (S 3.3)	1
3.4 Управление транспортным средством в сложных дорожных и погодных условиях	2	20. Упражнения первой ступени обучения, по снижению риска на скользкой поверхности (S 3.4)	1
3.5 Факторы, влияющие на длину остановочного пути и снижение риска на скользкой поверхности	2	21. Занятия по индивидуальной программе в рамках 3 модуля (S 3.3)	
3.6 Экзамен	1	22. Проверка навыков вождения после 1, 2 и 3 модулей (S 3.3)	1
Всего в 3 модуле:	8	Всего в 3 модуле:	6
Всего в 1, 2 и 3 модулях:	30	Всего в 1, 2 и 3 модулях:	22
Всего часов в начальной ступени обучения (курс теории):	31	Всего часов в начальной ступени обучения (курс учебного вождения):	23
Экзамен по теории вождения и практике в Департаменте шоссейных дорог			
Получение первичных прав			
Курс заключительной ступени обучения			
LT1 Экологичный, безопасный и, учитывающий других участников дорожного движения, образ мышления. Поведение на дороге со скользким покрытием	3	24. Углубление экологичного, безопасного и, учитывающего других участников дорожного движения, стиля вождения.	1
LT2 Практикум снижения риска на скользкой поверхности	1	25. Упражнения по снижению риска на скользкой поверхности	1
Всего:	4	Всего:	2

Номер темы	Название темы	Минимальное количество часов вождения
Курс начального обучения		
1 модуль		

1	Рабочее место водителя и средства безопасности	1
2	Навыки управления транспортным средством	1
3	Занятия по индивидуальной программе в рамках 1 модуля	
4	Проверка навыков вождения после 1 модуля	1
2 модуль		
5	Езда по дорогам с малой плотностью движения	1
6	Проезд нерегулируемых перекрёстков	1
7	Проезд несложных регулируемых перекрёстков и ж/д переездов	1
8	Остановка и парковка	2
9	Проезд сложных регулируемых перекрёстков	1
10	Использование спецполос	1
11	Движение по дороге, имеющей трамвайные пути	1
12	Езда по дорогам с большой плотностью движения	1
13	Проезд перекрёстков с круговым движением	3
14	Движение по шоссе	2
15	Занятия по индивидуальной программе в рамках 2 модуля	
16	Проверка навыков вождения после 2 модуля	1
Курс вождения в тёмное время суток		
23 (PS)	Управление транспортным средством в тёмное время суток	1
3 модуль		
17	Обгон, опережение и встречный разъезд	2
18	Движение по спланированному маршруту	1
19	Экологичный стиль управления автомобилем	2
20	Упражнения первой ступени обучения, по снижению риска на скользкой поверхности	1
21	Занятия по индивидуальной программе в рамках 3 модуля	
22	Проверка навыков вождения после 1, 2 и 3 модулей	1
	Всего уроков вождения:	26
Курс заключительной ступени обучения		
24	Углубление экологичного, безопасного и, учитывающего других участников дорожного движения, стиля вождения.	1
25	Упражнения по снижению риска на скользкой поверхности	1
	Всего уроков:	2

Autokool Linedis

B-kategooria alg- ja lõppastme koolituse ainekaardid

Autoriõigused – Juri Ess

T 1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitajaõppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Lua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; • teab õppetöö korraldust; • teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; • on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid
Õppimise korralduslikud alused	Aine teemadest räägitakse esimese loengu alguses. Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tunni ajal rõhutatakse õpilaste poolt esitatud küsimuste vajadust ning konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	0,5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab
Õppimise korralduslikud alused	Aine teemadest räägitakse esimese loengu alguses. Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Seletatakse, kuidas jõuda tulemuseni. Antakse tugevat motivatsiooni iseseisvaks tööks.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Koostada individuaalne õppeplaani
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 1.3	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	4 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".

Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jm
Aine üldeesmärgid	Luuu eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja selgitaks keerulisi asju lihtsas keeles. Õpilastele esitatakse küsimusi ja palutakse võtta osa diskussioonidest. Loengus kasutatakse palju jooniseid ja pildimaterjali. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 2, § 15 – 17, § 100 lg 5 – 7, § 109, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	0.5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ning ”Iseseisva õppimise juhendamine.”
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgvahe ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamise seotud reeglid.
Aine üldeesmärgid	Luuu eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 50, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 1.5	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumisel on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.

Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid; • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejate ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitab õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, räägitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 87, jaod 2 – 4, 7, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 1.6	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli. Tutvustatakse fooride, reguleerija

	märguannete ja liiklusmärkide tähendusi.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehno seisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele • teab fooride, reguleerija märguannete ja liiklusmärkide tähendusi.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse passiivsete ohutussüsteemide andmiseks näidatakse õppefilmi "Turvaline teekond". Rõhutatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi ohtlike rikete loetelu („Seadusaktide kogumikus“), lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 1.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht (1	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.

moodul kokku)	
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained ” Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest” ning ”Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.”
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivsus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivsed mõju juhi käitumisele saab vältida. Tutvustatakse liiklusmärkide ja teemärgiste tähendusi.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luaa eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid; • teab kuidas sõidu motiivid, sõiduteekonna ja aja planeerimine, sotsiaalne surve, juhi seisund ja teadlikus enda juhtimisvõimest (sealhulgas liigne enesekindlus, oma võimekuse tõestamise soov) mõjutavad juhi käitumist; • teab enda isiksuseomadustest, hoiakutest ja elustiilist tulenevaid võimalikke riske liikluskäitumisele; • on enda jaoks välja töötanud strateegiad isiksusega ja tervisliku seisundiga seotud liikluskäitumist mõjutavatest asjaoludest tulenevate kahjulike mõjude vältimiseks; • on rohkem motiveeritud väärtustama ohutust ja keskkonna säästlikkust, elu üldistes eesmärkides ja käitumises
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemusi. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsepti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	1 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi ja õppida juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateatetahvlid, tunnusmärgid (LS § 6 lg 6), lahendada temaatilised

	küsimused liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 1.8	1. mooduli vahekontroll
Moodul 1 maht	11 tundi
Teema 1.8 maht	1 tund
Lühikirjeldus	Vahekontroll koosneb 30-st valikvastustega küsimustest, millest õigesti peaks olema vastatud 27-le. Üleminek järgmisse moodulisse toimub siis, kui õpilane on edukalt sooritanud antud vahekontrolli. Vahekontrolli lõpus toimub tekkinud vigade analüüs.

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe juhi esmaõppe pimedaja koolitusse.
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik tund (praktikum).

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	<p>Pimedal ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamise seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõpe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul.</p> <p>Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril.</p>
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedal ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; • mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega; • saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamine ning sõidukiiruse valimine lähtudes nähtavusest; • pimedal ajal autost väljumine ning sellega seotud ohud; • käitumine vähekaitsitud liiklejate suhtes ning kaasaegsed aktiivse ohutuse süsteemid.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras (nt valima sõidukiirust), küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi.
Hindamismeetodid	Arvestustöö, kus on kokku 10 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 9.
Hindamiskriteeriumid	<p>Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse õpilase teadmisi järgmistel teemadel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamine

	<ul style="list-style-type: none"> • ohutu sõidukiiruse valik • peatumine, parkimine, hädapeatumine pimedal ajal • autost väljumine pimedal ajal • vähekaitstud liiklejate ohutuse tagamine <p>Õpilase teadmiste hinnates, on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Ei ole

T 2.1	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.

moodul kokku)	
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida. Aine raames kajastatakse juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdämist.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. • teab juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdämise reegleid
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemusi. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	2 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 35-38, 84, 89, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 2.2	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammittee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, eraldi rõhku pannakse ringliiklusega ristmike ületamisele. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	2 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud

	langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 56-58, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele, ringristmike aabits

T 2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1.5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigi saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda, kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas; • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel • sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse

	konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	2 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 2.4	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1.5 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatumisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, analüüsitakse tüüpilisi vigu. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust.

Hindamismeetodid	2 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 61-68, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht (2 moodul kokku)	Vähemalt 11 kohustuslikku tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast. Aine raames käsitletakse ka tulede kasutamise reegleid.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi. • omab ettekujutust liikluskindlustuse vajadusest • teab tulede kasutamise reegleid
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	2 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 30 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 27.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmiste hinnates, on oluline, et õpetaja ja õpilase

	hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 2.6	2. mooduli vahekontroll
Moodul 2 maht	11 tundi
Teema 2.6 maht	1 tund
Lühikirjeldus	Vahekontroll koosneb 30-st valikvastustega küsimustest, millest õigesti peaks olema vastatud 27-le. Üleminek järgmisse moodulisse toimub siis, kui õpilane on edukalt sooritanud antud vahekontrolli. Vahekontrolli lõpus toimub tekkinud vigade analüüs.

T 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgi
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	3 mooduli lõpus korraldatakse vahekontrolli testide kujul. Vahekontrollis on 60 küsimust, milledest 20 on võetud 1 moodulist, 20 – 2 moodulist ja 20 – 3 moodulist. Minimaalne õigete vastuste arv on 54.

Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	3 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 60 küsimust, millest 20 on võetud 1 moodulist, 20 – 2 moodulist ja 20 – 3 moodulist. Minimaalne õigete vastuste arv on 54.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmiste hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase

	hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS 7. Jao, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 3.3	Keskkonda säästev auto kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht	1 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Luuu eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luuu eeldused motivatsioon suurendamiseks autot kasutades keskkonda säästa. Luuu eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on autot keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konsepti vajadust.
Hindamismeetodid	3 mooduli lõpus korraldatakse vahekontrolli testide kujul. Vahekontrollis on 60 küsimust, milledest 20 on võetud 1 moodulist, 20 – 2 moodulist ja 20 – 3 moodulist. Minimaalne õigete vastuste arv on 54.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.

Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 3.4	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms. Aine raames käsitletakse ka auto ehitust ja tehnilist seisundit
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida. • Omab ettekujutust auto ehitust ja tehnilisest seisundist
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjali, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	3 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 60 küsimust, milledest 20 on võetud 1 moodulist, 20 – 2 moodulist ja 20 – 3 moodulist. Minimaalne õigete vastuste arv on 54.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste

	õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmiste hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 3.5	Peatamisteedekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe algastme libedasõidu koolitusse.
Koolituse maht (3 moodul kokku)	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi.
Aine maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedekonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeloludest jms. Selgitatakse pidurdusteedekonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedekonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Luuu eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsõidu valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Luuu eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • mõistab erinevate tee- ja ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsõiduga.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjali, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi.
Hindamismeetodid	3 mooduli lõpus korraldatakse vahekontroll testide kujul. Vahekontrollis on 60 küsimust, millest 20 on võetud 1 moodulist, 20 – 2 moodulist ja 20 – 3 moodulist. Minimaalne õigete vastuste arv on 54.

Hindamiskriteeriumid	Loengujärgse teadmiste kontrolli tulemuste alusel hinnatakse õppematerjali omandamine ja vajadusel antakse täiendavad kodused ülesanded. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Seadusaktide kogumik A ja B-kategooria juhtidele

T 3.6	Teooriaeksam – moodulid 1-3
Moodul 3 maht	Vähemalt 7 kohustuslikku tundi
Teema 3.6 maht	1 tund
Lühikirjeldus	Teooriaeksam koosneb 60-st valikvastustega küsimustest, millest õigesti peaks olema vastatud 54-le. Teooriaeksami lõpus toimub tekkinud vigade analüüs.

S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht – 1 moodul kokku	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi (sõidutundide teemad ja teemade numbrid on toodud Lisas 1)
Kohustuslike sõidutundide arv (1	Vähemalt 1sõidutund (teema 1)

mooduli 1 osas)	
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel seda teha • kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; • teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • auto väline sõidueelne kontroll • juhi töökoht ning turvavarustus • auto mugavusseadmed
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Osa sõidutunnist toimub väljaspool autot. Õpilast motiveeritakse kasutama turvavarustust ning tegema seda õigesti. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel, mitte et õpetaja räägib koguaeg üksi.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

Juhendaja roll	Aidata õpilasel harjutada sõidutunni ajal tehtud toiminguid ja ülesandeid. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust.
----------------	--

S 1.2	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht – 1 moodul kokku	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv (1 mooduli 2 osas)	Vähemalt 2 sõidutundi, millest teine on vahekontroll (teemad 2 - 4)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liicluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimiseadmete käsitlemist, manööverdämist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetämist, pidurdämist jms. Harjutämist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustämiseks vähese liiclusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkämiseks vähese liiclusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit sujuvalt ja äkkipidurdämiseiga peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiclusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikumise alustämine • pidurdämine ja seismajäämine • sirgjooneline tagurdämine ja tagurdämine pöördega • käiguvahetus • ohutu pöörämine ja ümberreastämine • liikumise alustämine kalde pealt
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel, mitte et õpetaja räägib koguaeg üksi. Kõigepealt seletatakse ja näidatakse õpilasele ette, mida ta peab tegema, aga sõidutunni lõpuks peab ta saama nende toimingutega iseseisvalt hakkama. Õppemetoodika põhineb sellel, et

	õpilane saaks aru, mitte ei tuubiks pähe teatud toimingud. Sõidutunni lõpus arutletakse, mis tuli õpilasel hästi välja ja mida peaks veel harjutama, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. 3 sõidutunnil tuleb vahekontroll. Hindamismeetodiks on suuline vestlus ning harjutuste tegemine. Vahekontroll kestab 45 minutit, õpilane tohib eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates, on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega seda, mis ei tulnud tal sõidutunni ajal hästi välja, teha lihtsamaid harjutusi õppesõiduplatsil. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduuskust.

S 2.1	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 2. moodulisse
Koolituse maht – 2 moodul kokku	Vähemalt 13 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv (2 mooduli 1 osas)	Vähemalt 4 sõidutundi (teemad 5 - 8)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates

	<ul style="list-style-type: none"> liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmise seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sõit vähese liiklusega teedel (k.a. ühesuunalistel teedel), reguleerimata ristmike ületamine (k.a. samaliigiliste teede ristmikud) • reguleeritud ristmike ja raudteeülesõidukohtade ületamine • peatumine ja parkimine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Parkimist harjutatakse õppesõiduplatsil ja siis vähese liiklusega teedel/parklates. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.</p>
Hindamismeetodid	<p>Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.</p>
Hindamiskriteeriumid	<p>Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	<p>Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes nagu oli sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Harjutada õpilasega parkimist õppesõiduplatsil. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.</p>

S 2.2	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse
Koolituse maht – 2 moodul kokku	Vähemalt 13 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike	Vähemalt 9 sõidutundi, millest viimane on vahekontroll (teemad 9 -

sõidutundide arv (2 mooduli 2 osas)	16)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 aine "Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel.
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhul kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega • vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keerulisemate reguleeritud ristmike ületamine • eri radade kasutamine • sõit trammiteega teel • sõit intensiivse liiklusega teedel • ringliiklusega ristmike ületamine • maanteeõit
Tegevused ja meetodid õpiväljundite	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks

saavutamiseks	eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Maanteesõidul valitakse selline marsruut, kus oleksid nii laiemad eraldusribaga teed kui ka kitsamad teed ohtliku teepeenraga. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Mooduli viimasel sõidutunnil tuleb vahetkontroll. Hindamismeetodiks on ülesannete täitmine sõidutunni ajal (nt vasakpööre, ringliiklusega ristmiku ületamine, parkimine jms). 45 minutilise sõidu ajal tohib õpilane eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel, kas ta saab aru liikluskorraldusest, kas ta oskab käituda liikluses ohutult ja iseseisvalt. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ringristmike aabits
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.

PS	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse.
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik sõidutund.
Kohustuslike sõidutundide arv	1 kohustuslik tund (teema 23)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes (praktikumis) "Pimeda ajal sõiduki juhtimine" õpituttavaliiklusega teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tõhelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.

Aine üldeesmärgid	Luu eeldused pimedal ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Luu eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luu eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimedal ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgahega.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; • mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; • teab pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; • oskab oma käitumisega vähendada pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud riske; • teab isiklike, pimedal ajal sõiduki juhtimisega seotud, tugevaid ja nõrku külgi; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimedal ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamine ning sõidukiiruse valimine lähtudes nähtavusest • pimedal ajal autost väljumine ning sellega seotud ohud, • helkuri ja ohutusvesti kasutamine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse tulede õiget kasutamist, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida selleks kohandatud simulaatoril. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Kontrollitakse õpilase valmidust ja oskust ohutult tegutseda pimedal ajal sõites. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Lähtudes aine üldeesmärkidest ja MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded", otsustab õpetaja, kas õpilane sai talle sõidutunni ajal antud ülesannetega hästi hakkama või peab sõidutundide arvu suurendama. Hindab õpilase oskusi: <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamises • ohutu sõidukiiruse valikus • pimedal ajaga seotud ohtude hindamises <p>Õpilase teadmiste hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Ettevalmistus sõidutunniks - konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Sõita õpilasega samades tingimustes ja harjutada tulede vahetust ning õige olukorral kiiruse valikut.

S 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv (3 mooduli 1 osas)	Vähemalt 2 sõidutundi (teema 17)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	<p>Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavalii kluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohandatud harjutuse läbiviimist abistav sõiduk, kuid oma sõidutunni juhib iga õpilane õppesõidukiga. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teistmoodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit. Sõiduõpe on võimalik läbida selleks kohandatud simulaatoril.</p>
Aine üldeesmärgid	<p>Luu eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat;

	<ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • möödasõit pärisuunavööndi kaudu • möödasõit möödasõidetava rollis • möödasõit möödasõitva rollis • teiste õpilaste tegevuste hindamine ja analüüs
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Õpetamismetoodika on kirjutatud lahti aine lühikirjelduses. Eraldi rõhku pannakse õige sõidutehnika kasutamisele (õige käigu valik, intensiivne kiirendus jm). Tunni lõpus tehakse individuaalne lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse kas õpilane on oskuste ja vaimse poole pealt valmis iseseisvalt ja ohutult mööda sõitma. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Võimaluse korral harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja – kogemust.

S 3.2	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv (3 mooduli 2 osas)	Vähemalt 1 sõidutund (teema 18)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimiseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Luua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja

	säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> sõidu planeerimine ja õpilase poolt pakutud marsruudi arutlemine marsruudi sisestamine GPS'i marsruudi läbimine ja teekonna analüüs
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunni jooksul õpitakse kasutama alkomeetrit ja GPS-seadet. Võimaluse korral koostatakse rühm 2-3 õpilasest, kellest igaüks peab planeerima oma marsruudi. Sellisel juhul ei tohiks iga sõidutund lõppeda tavalises kohas ning marsruut peaks hõlmama ka asulaväliseid teid. Tunni lõpus tehakse individuaalne lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Planeerida teekond, kasutades GPS'i või kaarti.
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Võimaluse korral harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja – kogemust.

S 3.3	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv (3 mooduli 3 osas)	Vähemalt 1 sõidutundi.

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on: teha tähelepanekuid võimalikult varakult, hoida piisavat piki- ja külgvahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütusekulu.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, • riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, • süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • keskmise kütusekulu näitajate välja selgitamine • säästliku sõidustiili õppimine • saadud tulemuste analüüs ning järelduste tegemine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunni alguses nullitakse pardaarvutil keskmise kütusekulu näitaja ning leitakse omaniku manuaalist keskmise kütusekulu näitaja antud auto jaoks. Sõidutunni lõpus võrreldakse saadud tulemust mainitud näitajatega. Eraldi rõhku pannakse tähelepanu jaotusele ja õige sõidutehnika kasutamisele (mootoriga/käiguga pidurdamine, käiguvalik jm). Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Mooduli viimasel sõidutunnil tuleb vahekontroll. Hindamismeetodiks on ülesannete täitmine sõidutunni ajal. Vahekontrolli ajal kontrollitakse kõike autokooli kursuse raames läbitud teemasid. Õpetaja võib esitada õpilasele ka lisaküsimusi. 45 minutilise sõidu ajal tohib õpilane eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et

	õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.

S 3.4	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv (3 mooduli 3 osas)	Vähemalt 1 sõidutund + kolmanda mooduli lõpus viimane sõidutund on vahekontroll (teema 20 - 22).
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid. Sõiduõppe viiakse läbi pärast teemat T 3.5 „Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine“ läbimist.
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna. Luua eeldused iseseisvaks toimetulekuks libedates teeoludes.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab sooritada äkkpidurduse; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuuna.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Mooduli viimasel sõidutunnil tuleb vahekontroll. Hindamismeetodiks on ülesannete täitmine sõidutunni ajal. Vahekontrolli ajal kontrollitakse kõike autokooli kursuse raames läbitud teemasid. Õpetaja võib esitada õpilasele ka lisaküsimusi. 45

	minutilise sõidu ajal tohib õpilane eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.

LT 1	Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	4 kohustuslikku tundi
Aine maht	Vähemalt 3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolitus. Läbitud Pimeda aja sõiduki juhtimise koolitus. Esmane juhiluba väljastatud.
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetuste peamised põhjused on: <ul style="list-style-type: none"> • tähelepanuga seonduv – juht sai liiga vähe/liiga palju/liiga keerukat informatsiooni liiklusesituatsiooni kohta; • juhi psühho-füsioloogiline seisund ei vastanud nõuetele; • juhi emotsionaalne seisund ei olnud hea, mistõttu ta käitus soovitud erinevalt; • juht ei mõistnud olemasoleva informatsiooni tähtsust; • tal oli vale ettekujutus oma vilumustest/oskustest sõidukit juhtida;

	<ul style="list-style-type: none"> • juhil puudusid teadmised kuidas konkreetses olukorras käituda, • puudus automatiseerunud käitumismuster niisuguses olukorras toimetulekuks või olid välja kujunenud ohtlikud käitumismustrid; • ta ei ole teadlik oma käitumise tagajärgedest, ta ei mõista seost oma käitumise ja liikluses toimuva vahel; • sõidu motiivid suurendavad riskantset käitumist; • hoiakud ohutu ja säästliku liiklemise suhtes suurendavad riskantset käitumist. <p>Aine raames arutletakse kuidas ülalnimetatud põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida.</p>
Aine üldeesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamisele ja oskuste kujunemisele nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; • teab millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse peatamisteenonna pikkust mõjutavatest teguritest annab ka loengus kasutatav videomaterjal.
Hindamismeetodid	Aine lõpus korraldatakse arvestustöö, kus on kokku 10 küsimust. Minimaalne õigete vastuste arv on 9.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhiteadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LT 2

Libedasõidu riskivältimise praktikum

Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	4 kohustuslikku tundi
Aine maht	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud esmaõppe algastme koolitus. Läbitud Pimedaja sõiduki juhtimise koolitus. Esmane juhiluba väljastatud.
Aine lühikirjeldus	Et juht oleks võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teaks, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab teadma, millised on juhi võimalused äkkolukorras käituda (sõiduk seisma jätta, takistusest ümber põigata, juhitavus taastada). Praktikum käigus näitlikustatakse, et juhi võimalused äkkolukorras tegutseda sõltuvad sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teoludest jms. Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul turvahallis ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Praktikum viiakse läbi soovitatavalt rühmaõppena. Rühma maksimumsuurus on 12 õpilast.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaamise kujunemiseks, et lihtsam on juhtida ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt kui võtta midagi ette äkkolukorras ohutuse taastamiseks. Näidata, et blokeeritud rattaga auto ei ole juhitav; peatamisteedonna pikkus sõltub sõidukiirusest ja teekatete iseärasustest; sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada kiirust; juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab, et libedal teel on pidurdusteedonnad palju pikem kui kuiival asfaldil; • mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdusteedonna pikkus erinev; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgahega.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse peatamisteedonna pikkust mõjutavatest teguritest annab ka loengus kasutatav videomaterjal.
Hindamismeetodid	Õpetaja kontrollib õpilaste teadmisi praktikumi käigus
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud

	langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 24)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolitus. Läbitud pimedaja sõiduki juhtimine koolitus. Esmane juhiluba väljastatud.
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõeldakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase autoga ja oma vastutusel. Kui õpilase autol ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli autoga.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • võimaluste otsimine keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi süvendamiseks • keskkonda säästva sõiduviisi harjutamine • sõidu hindamine ja tagasiside
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja annab õpilasele tagasisidet mitte ainult tunni lõpus, vaid ka selle käigus. Säästliku sõidustiili põhimõtteid kontrollitakse „katseeksituse meetodiga“, jälgides hetkelist kütuse kulu. Suurt rõhku pannakse ohutuse tagamisele. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste

	õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LS 2	Libedaraja riskivältimise harjutused
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi. Vajadusel sõidutundide kogumaht määratakse sõiduõppe individuaalses õppekavas.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 25)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolitus. Läbitud pimedaja sõiduki juhtimise koolitus. Esmane juhiluba väljastatud.
Aine lühikirjeldus	Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ läbimist. Analüüsitakse: <ul style="list-style-type: none"> peatamistekonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatteiseärasustest jms; mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul; kui suurt piki- ja külgevahet tuleb hoida. Harjutatakse: <ul style="list-style-type: none"> äkkpidurdamist; takistusest ümber põikamist; erinevad pöörded.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused: <ul style="list-style-type: none"> oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks; mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; oskab äkkpidurdada;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õppimise korralduslikud alused	Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ läbimist.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et iga harjutust näitab õpetaja ette ja siis alles istuvad rooli õpilased. Sõidutunni ajal näidatakse õpilastele ette, kuidas kehtivad teooriatunnis käsitletud põhimõtted reaalses elus. Rõhku pannakse erinevate teekatete pikisidestusteguritele, juhi reageerimisajale, olukorrakiiruse valikule ning õigele äkkpidurduse tehnikale. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

Lisa 1.

Teooriatundide teemad

Teema number	Teema nimi	Minimaalne teooriatundide arv
Moodulid		
T1	Moodul 1	Õppetunde 11
T1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkides	1
T1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0,5
T1.3	Liiklus kui süsteem	4
T1.4	Teiste liiklejatega arvestamine	0,5
T1.5	Ohutu liiklemise põhimõtted	1
T1.6	Sõiduki turvalisus	1
T1.7	Inimene sõidukijuhina	2
T1.8	Vahekontroll 1 mooduli raames	1
Juhi esmaõppe algastme pimedaja koolitus		
PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
T2	Moodul 2	Õppetunde 11
T2.1	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	2
T2.2	Sõidujärjekord sõites	3
T2.3	Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	1,5
T2.4	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine	1,5
T2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral	2
T2.6	Vahekontroll 2 mooduli raames	1
T3	Moodul 3	Õppetunde 8
T3.1	Möödasõit, möödumine ja überpõige	1
T3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1
T3.3	Keskkonda säästev auto kasutamine	1
T3.4	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	2
T3.5	Peatamisteevõrgu pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2
T3.6	Teooriaeksam (moodulid 1-3)	1
Kolm moodulit kokku:		31
Esmaõppe algastme liiklusteooria ja sõidueksam Maanteeametis Esmase juhiloa saamine		
Juhi esmaõppe lõppastme koolitus		
LT1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeloludes	3
LT2	Libedasõidu riskivältimise praktikum	1
Kokku lõppastme koolituses		4

Lisa 2.

Sõidutundide teemad

Teema number	Teema nimi	Minimaalne sõidutundide arv
Algastme koolitus		
Moodul 1		
1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
2	Sõiduki käsitlemine	1
3	Sõit individuaalprogrammi järgi 1 mooduli raames	
4	Moodul 1 järgne sõiduoskuste kontroll	1
Moodul 2		
5	Sõit vähese liiklusega teedel	1
6	Reguleerimata ristmike ületamine	1
7	Lihtsamate reguleeritud ristmike ja raudteeülesõidukohtade ületamine	1
8	Peatumine ja parkimine	1
9	Keerulisemate reguleeritud ristmike ületamine	1
10	Eri radade kasutamine	1
11	Sõit trammiteega teedel	1
12	Sõit intensiivse liiklusega teedel	1
13	Ringliiklusega ristmike ületamine	1
14	Maanteeõit	2
15	Sõit individuaalprogrammi järgi 2 mooduli raames	
16	Moodul 2 järgne sõiduoskuste kontroll	1
Pimedal ajal sõiduki juhtimine		
23 (PS)	Pimedal ajal sõiduki juhtimine	1
Moodul 3		
17	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2
18	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	1
19	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	1
20	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
21	Sõit individuaalprogrammi järgi 3 mooduli raames	
22	1, 2 ja 3 moodulite järgne sõiduoskuste kontroll	1
	Kolm moodulit kokku:	vähemalt 23
Lõppastme koolitus		
24	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.	1
25	Libedasõidu riskivältimise harjutused	1
	Kokku lõppastme koolituses:	vähemalt 2